

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Илдерәк авыл җирлегә башкарма комитеты

КАРАР

№ 17

14.11.2015 ел

"2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү" муниципаль максатчан программасы турында»

«Россия Федерациясендә җирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегә Уставы белән, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегә башкарма комитеты карары:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү» озак сроклы муниципаль максатчан программасын 1 нче кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга <http://aksubaevo.tatar.ru> Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегенә мәғлүмәти стендларында да.
3. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Иске Илдерәк авыл җирлегә
башкарма комитеты хитәпчәсе

В.К. Альметкин

Расланган
Иске Илдерек авыл җирлеге
башкарма комитеты карары белән
№17 14.11.2015 ел

**ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
»2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районының Иске Илдерек авыл җирлегендә мәдәният үсеше"**

Иске Илдерек авылы

Программа Паспорты

Программаның Исеме	«Аксубай муниципаль районының Иске Илдерек авыл җирлегендә 2016-2020 елларга мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерек авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерек авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Иске Илдерек авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Иске Илдерек авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Илдерек авыл җирлегендә аларның күренешләрен кискәтү һәм кискәтү нигезендә арттыру
Программа бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм кискәтү; халыкның террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән җәмәгәтчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру вакыты	2016-2020 еллар
Подпрограммалар	- "2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» »2016-2020 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау"
Программаны финанслау күләме	2016-2020 елларга Программаны финанслау күләме 6007,4 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел -1166 мең сум 2017 ел 1183,5 мең сум 2018 ел 1201,2 мең сум 2019 ел 1219,25 мең сум 2020 ел 1237,5 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны

	финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2020 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгать үзешчәнлегенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; торак пункт халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 чарага кадәр дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданныр белән уртак проектлар саны 3 проектка кадәр; террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге Советы; Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә 5 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегенең мәдәният объектларының гомуми челтәре: 2 гомуми кулланышта булган китапханә, 5 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2014 елда җирлек бюджетыннан 1122 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 8 кеше тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре җиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мәдәният учреждениеләренең хәзерге челтәре халыкның сорауларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә җитәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле: мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләме һәм төрләре гражданның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле беләм бирү, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияле жиһазлар, шулай ук халыкның төрле категорияләренә өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлегенә башка чикләүләргә белән мәдәният учреждениеләренә уңайлылыгын тәмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә жиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңү механизмы

Проблеманың эчтәлегенә	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сорауларының бөтен диапазонын да каплай алмый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегенә чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренә житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән жиһазландыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүчеләр гражданны өчен мәдәният учреждениеләрен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм кертү кирәклегенә	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программаның максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан куркынычларны көйләү һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл жиңлегенә башкарма комитеты башкара. Иң жиңди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертәргә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижәләргә бәйлә рәвештә күрсәткечләренә ел саен төзәтү тора. Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл жиңлегенә бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлегенә механизмларын формалаштыру юлы белән башкарыла.

Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйлә, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны ағымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;
программаны гамәлгә ашыруның еллык планларын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;

халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачык бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максаты 2014-2020 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлеген социаль-иқтисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты-Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренең җәлеп итүчәнлеген арттыру. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләне хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә халык һөнәрләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәле файдалануын тәэмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру
Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2020 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерүне, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя. Җирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөптәренең бүгенге торышын, концерт учреждениеләренең 2020 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016 -2020 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге бюджеты акчаларын куллануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 6007,4 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел 1166 мең сум.

2017 ел 1183,45 мең сум

2018 ел 1201,2 мең сум

2019 ел 1219,25 мең сум

2020 ел 1237,5 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразлау характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тотат. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-икътисади нәтижәләгән бәяләү

Мәдәниятнең төп үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шәхесләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә жәмгыятьнең эшчәнлегенә нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулу вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижәләлек күрсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл жирлегенә гражданнары тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлечә, Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл жирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсы гамәлгә ашыру өчен уңай ижтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк: Аксубай районының Яңа Аксубай авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни кичеккән бердәмлеген ныгытуда;

ижади эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыкларның һәм мәдәнияттә һәм сәнгатьтә мәгълүматның төрлелегә һәм ирешүчәнлегенә өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнең икътисади үсеше процессын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үрелеп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр

системасының формалашуы Экология һәм табиғый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйлә. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мөдәният үсеш проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәләгә программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

**«2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү» подпрограммасы
Пәспорт**

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү"					
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районы Иске Илдерәк авыл жирлегә территориясәндә бердәм мөдәни киңлек булдыру һәм саклау; - мөдәният учреждениеләренә муниципаль берәмлекләренә жирле үзидәрә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мөгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мөгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; халыкта граждәнлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча әшчәнлекне гамәлгә ашыру. - әш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ; - мөдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү					
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Торак пунктның мөдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи-мөдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. Планга ярашлы рәвештә массакуләм һәм бәйрәм мөдәни-массакуләм программа чараларын үткәрү. Мөдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру. Халыкта граждәнлык үзенчәлеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мөдәниятен тәәмин итүче "мөдәният" өлкәсәндә системаны үстерү һәм модернизацияләү					
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Иске Илдерәк авыл жирлегә башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны әшләүчә	ТР Аксубай МР Иске Илдерәк авыл жирлегә башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2016-2020 еллар					
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаклары булып Аксубай МР Иске Илдерәк авыл жирлегә бюджеты акчалары тора Чыгымнар (мең сум).					
	барлыгы	2016	2017	2018	2019	2020

Жирле бюджет акчалары	6007,4	1166	1183,45	1201,2	1219,25	1237,5
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формироваиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгать үзешчәнлегенең клуб формироваиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;					

I. Подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән аны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмгыятьнең хәзерге үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең үсүе тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнең яшәшенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләренә хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм өлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклегенә белән билгеләнә. Муниципаль подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы Иске Илдерәк авыл жирлегенең социаль-иқтисади үсешенең иң мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүче конкрет адымнар. Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле куллануны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. Планга ярашлы рәвештә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткөрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӘН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә системасында халык белән эшләү буенча эшнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
- инновацион формаларны һәм ысулларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү; мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү; балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысулларын һәм чараларын эшләү ;

торак пунктның социаль-икътисади үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

. Подпрограмма Паспорты
Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау

Подпрограмма исеме	"Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау "(алга таба - Подпрограмма)
Подпрограмманы төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың Максаты	Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү нигезендә арттыру
Подпрограмманың бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2020еллар
Подпрограмманы финанслау күләме һәм чыганаclarы:	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Аксубай авыл җирлеге бюджеты счёты ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме 15,5 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 ел -3 мең сум 2017 ел -3,05 мең сум 2018 ел 3,1 мең сум 2019 ел 3,15 мең сум 2020 ел 3,2 мең сум Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны , шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтелергә тиеш
Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләренң барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.

Подпрограмманың үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Подпрограмманы гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегә Советы башкара.
--	--

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, жәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрдәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Иске Илдерәк авыл җирлегендә дини оешмалар юк.

Ижтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылыгы, игелеклелеге, конструктив үзара хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, православие чиркәүләре һәм мөселман мәчетләре саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы эзәрләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге заманча өзгичләнеүнең киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәтләр һәм барлык гражданның тырышлыкларын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегә алдында торган иң кискен проблемаларны террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең уңай тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә, гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Подпрограмма чаралары

"2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районының Иске Илдерәк авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	башкару вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу өчен мөмкинлекләрне киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2020ел	Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлегә башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлеге» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу.	2016-2020ел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, МКУ АМР мәдәният бүлеге, МКУ АМР мәгариф бүлеге

3	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга экспертиза үткәрүне оештырырга.	2016-2020ел	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
4	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2020ел	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча), Иске Илдерәк авыл җирлеге башкарма комитеты
5	Жәмгыятьтә әхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, күпләп булган объектларның, халыкның тормыш тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча «түгәрәк өстәлләр» үткәрү.	2016-2020ел	МКУ «Мәгариф бүлеге, МКУ» Мәдәният бүлеге", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
6	Рәсми булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2020ел	Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча),
7	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта кешеләр күпләп булган биналарда гамәлләр буенча уку дәресләре үткәрүне оештыру	2016-2020ел	Аксубай муниципаль районы Иске Илдерәк авыл җирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча) ФДКУ 102 ПЧ ФПС ТР буенча (ярашу)
8	Экстремизмның теләсә нинди формаларының, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкны вәгазләүчеләрнең, табигый куркыныч турында аңлату буенча барлык типтагы белем бирү учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрен системалы үткәрү	2016-2020ел	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районы дини конфессияләре вәкилләре (киләшү буенча) Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
9	Подпрограмма чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	Ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (киләшү буенча)Иске Илдерәк авыл җирлеге клубларында стендлар